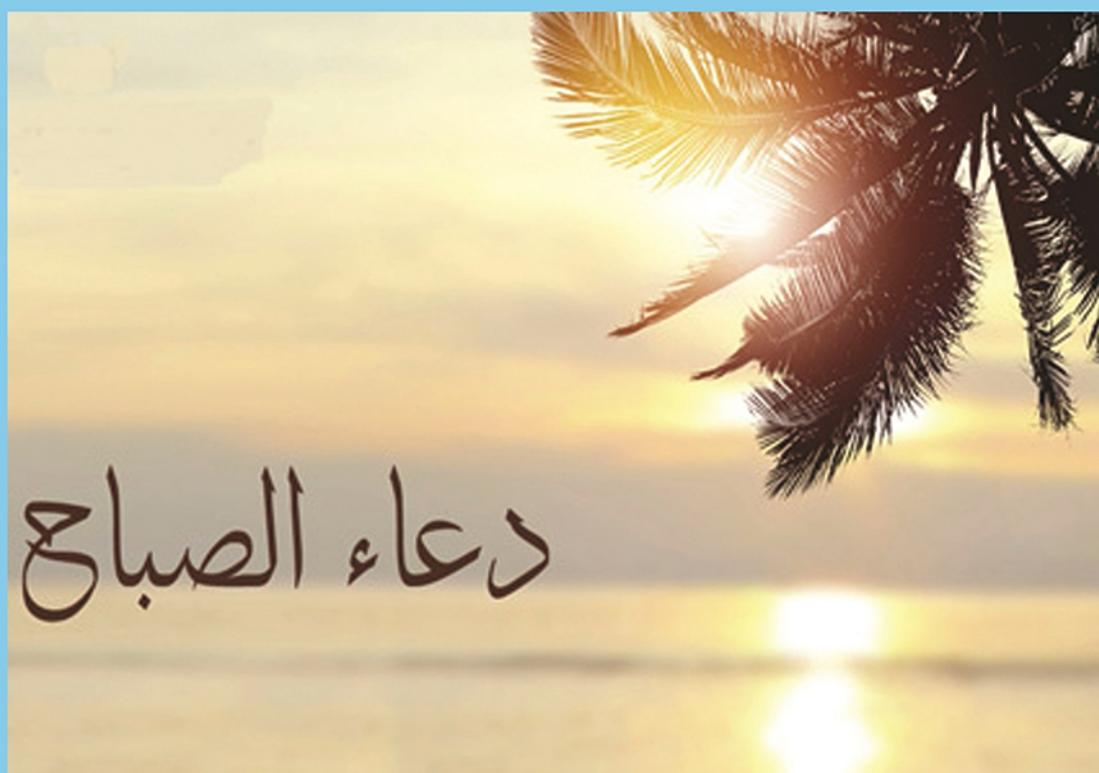

اندیشه‌های کلامی در دعای صباح امیرالمؤمنین (ع)

زهرا صفایی مقدم

به نام خدا

اندیشه‌های کلامی

در دعای صباح امیرالمؤمنین (ع)

تالیف:

زهرا صفایی مقدم

انتشارات موجک

سرشناسه: صفایبی مقدم، زهرا، ۱۳۶۵-

عنوان قرارداد: دعای صبح، فارسی - عربی. شرح

Prayer of Sabah. Persian - Arabic. Commantries

عنوان و نام پدیدآور: اندیشه‌های کلامی در دعای صبح امیرالمؤمنین (ع) / تالیف زهرا صفایبی مقدم.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات موجک، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۳۱ص.

شابک: ۲-۱۱۶-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸، ۴۵۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: دعای صبح -- نقد و تفسیر

Prayer of Sabah -- Criticism and interpretation: موضوع

رده بندی کنگره: ۲۶۹/۰۴۲۲ BP

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۷۷۴

شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۶۴۸۵۱

انتشارات موجک

تلگرام: ۰۹۰۱۷۶۷۲۵۰۲ کانال: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش: ۰۲۶۳۲۴۰۳۵۱۶ - ۰۲۶۳۲۴۰۳۵۱۳ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳

ایمیل: mojakpublication@yahoo.com

سایت: www.mojak.ir

عنوان: اندیشه‌های کلامی در دعای صبح امیرالمؤمنین (ع)

تالیف: زهرا صفایبی مقدم

طراح جلد: سیده زهرا روشنایی

مشخصات ظاهری: ۱۳۱ صفحه، قطع وزیری

چاپ اول: بهار ۱۴۰۰، تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۴۵۰۰۰۰ ریال، شابک: ۲-۱۱۶-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات موجک محفوظ است. هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق

چاپ و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و ... را ندارد. متخلفین به موجب

بند ۵ ماده قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

تقدیم به:

سرور و مولای متقیان حضرت علی علیه السلام و امام عصر، حضرت مهدی ارواحنا فدا و همه کسانی که در راه به ثمر رسیدن اسلام تلاش کردند. و تقدیم به پدر و مادرم که صبر و استقامت را به من آموختند و یاریگر در تمام دوران بوده‌اند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	پیشگفتار
۳	مقدمه
۷	فصل اول: کلیات
۷	۱-۱ تعریف مسأله و بیان سؤالها
۸	۲-۱ اهمیت موضوع
۹	۳-۱ فرضیه‌ها
۹	۴-۱ اهداف
۱۰	۵-۱ روش مطالعه
۱۱	فصل دوم: مفهوم شناسی
۱۱	۱-۲ مفهوم و ماهیت دعا و نیایش
۱۳	۲-۲ ضرورت و اهمیت دعا
۱۵	۳-۲ آثار و فوائد دعا
۱۷	۴-۲ نقش دعا در انتقال معارف دینی
۱۹	۵-۲ معرفی دعای صباح
۲۲	۶-۲ فهرست علوم و معارف دعای صباح

۲۳..... ۷-۲ علم کلام

۲۴..... ۸-۲ اصول دین

فصل سوم: هستی شناسی در دعای صباح ۲۷

۲۷..... ۱-۳ مقدمه

۲۸..... ۲-۳ حدوث عالم و بطلان نظریه مادی گرایی

۳۱..... ۳-۳ دلیل بر قبول خرق و التیام افلاک

۳۳..... ۴-۳ استواری آسمان از لحاظ ذات و صفات

۳۵..... ۵-۳ مراتب خلقت و اولین مخلوق

فصل چهارم: خداشناسی در دعای صباح ۳۷

۳۷..... ۱-۴ مقدمه

۳۷..... ۲-۴ توحید و ابطال ثنویّت

۴۱..... ۳-۴ خداوند؛ مولا و تکیه گاه امید بخش انسان

۴۲..... ۴-۴ صفات جمال و جلال الهی و عینیت ذات و صفات

۴۵..... ۵-۴ تنزیه خداوند متعال

۴۶..... ۶-۴ عدم کیفیت مخلوقات برای خدا

۴۷..... ۷-۴ راه معرفت به خدا

۴۸..... ۸-۴ ازلی و ابدی بودن خداوند

۵۰..... ۹-۴ فانی بودن ماسوی الله

۵۱..... ۱۰-۴ علم بلا معلوم خداوند

۵۳..... ۱۱-۴ قریب بودن خداوند متعال

۵۳..... ۱۲-۴ عدل الهی

۵۵..... ۱۳-۴ توفیق و هدایت الهی

۵۷..... ۱۴-۴ فتوح صبح با کلید رحمت

- ۵۸..... قدرت لایزال الهی ۱۵-۴
- ۶۰..... اراده و مشیت خداوند ۱۶-۴
- ۶۲..... خیر و شر و بطلان قول مادّیون ۱۷-۴
- ۶۴..... خوف و هیبت خداوند ۱۸-۴
- ۶۶..... اسماء امید بخش الهی ۱۹-۴
- ۶۸..... عدم رؤیت خداوند ۲۰-۴

فصل پنجم: انسان شناسی در دعای صباح ۷۱

- ۷۱..... مقدمه ۱-۵
- ۷۲..... ابعاد وجودی انسان ۲-۵
- ۷۴..... انسان الهی و تقوای پیشه ۳-۵
- ۷۶..... انسان مختار ۴-۵
- ۷۸..... انسان خاشع ۵-۵
- ۷۹..... انسان گریان ۶-۵
- ۸۰..... انسان قانع ۷-۵
- ۸۱..... انسان خائف و تائب ۸-۵
- ۸۲..... انسان ذاکر و امیدوار ۹-۵
- ۸۴..... انسان متوکل ۱۰-۵
- ۸۵..... انسان مسکین ۱۱-۵
- ۸۷..... انسان شیطانی ۱۲-۵
- ۹۱..... انسان و مجاهده با نفس و شیطان ۱۳-۵
- ۹۲..... انسان و سوء خُلق ۱۴-۵
- ۹۴..... عوامل قرب و موانع قرب ۱۵-۵

فصل ششم: راهنما شناسی در دعای صباح ۹۷

۹۷.....	۱-۶ مقدمه
۹۹.....	۲-۶ نبوت
۱۰۲	۳-۶ امامت و وصایت
۱۰۶	۴-۶ کتب و شرایع پیشین
۱۰۸	۵-۶ تقوا و عصمت انبیا و ائمه(ع)
۱۱۰	۶-۶ توسل و رفع شبهه و هائیان
۱۱۲	۷-۶ علم ائمه علیهم السلام

۱۱۵ فصل هفتم: معاد شناسی در دعای صباح

۱۱۵	۱-۷ مقدمه
۱۱۶	۲-۷ اثبات معاد
۱۱۹	۳-۷ حشر موجودات و نفخ صور
۱۲۲	۴-۷ نتیجه گیری

۱۲۵ منابع

پیشگفتار

دعا به معنای درخواست عبد از رب، به قرآن صاعد تعبیر شده است. متون دعایی معصومین (ع) در اسلام بالأخص در مذهب امامیه منبعی موثق برای آموزه‌ها و معارف دینی و مذهبی است. ائمه اهل بیت (ع) در قالب دعا، سرمایه عظیمی از اعتقادات، اخلاقیات، معنویات و دستورات سلوکی فردی و اجتماعی را به یادگار گذاشته‌اند؛ از جمله دعاهای پر معنی و عمیق و دقیق ائمه معصوم (ع)، دعای پرمحتوای «صبح» امیرالمؤمنین علی (ع)، مشهور به «مفتاح الفلاح و مصباح النّجاح» می‌باشد که منبع مهم و ارزشمندی از علوم نظری و عملی اسلامی است و دربردارنده مباحث و مطالب اصیل کلامی، فلسفی و عرفانی است که با تعبیرات لطیف و دقیقی مطرح گردیده تا راهنما و هدایتگر عقاید صحیح و بر حق اسلامی باشد و ریشه در وحی الهی دارد. در این کتاب تلاش شده است تا از طریق مطالعات اسنادی و کتابخانه‌ای، به توصیف و تحلیل و تفسیر جملات و فقرات دعای شریف صبح همت گماشته شود و کلیات مسائل کلامی شامل: هستی‌شناسی، خداشناسی، انسان‌شناسی و معادشناسی، استخراج و استدلال و استنباط گردد. حاصل آنکه در بعضی از جملات دعای شریف مباحث و مطالب اعتقادی اسلامی با روش کلامی مطرح گردیده و هستی را هدفمند و منظم و دارای مبدأ معرفی کرده و خداوند یکتا را صاحب اسماء جمال و جلال دانسته و بعضی از آن اسماء حسنی را ذکر کرده است. به اصل نیاز به راهنما برای انسان و نیز برخی از ویژگی‌های انسان پرداخته و حیات پس از مرگ و حسابرسی و ثواب و عقاب را یادآور شده است. مباحث و مسائل کلامی مطرح شده در دعای صبح امام علی (ع) در حقیقت، تبیین و تفسیر اعتقادات قرآنی و نبوی است با تعبیرات لطیف و دقیق.

شیوه سازماندهی کتاب حاضر به صورت زیر می‌باشد.

فصل اول: کلیات

فصل دوم: مفهوم شناسی

فصل سوم: هستی‌شناسی در دعای صبح

فصل چهارم: خدا شناسی در دعای صباح

فصل پنجم: انسان شناسی در دعای صباح

فصل ششم: راهنما شناسی در دعای صباح

فصل هفتم: معاد شناسی در دعای صلیح

در پایان، بر خود لازم می‌دانم از همه عزیزانی که در مراحل گوناگون آماده‌سازی این کتاب من را یاری نموده‌اند، بویژه از جناب دکتر دادخدا خدایار و جناب دکتر مرتضی عرفانی، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

زهرا صفایی مقدم

زمستان ۱۳۹۹

دعا به معنای درخواست عبد از رب، به قرآن صاعد تعبیر شده است. متون دعایی معصومین (ع) در اسلام بالأخص در مذهب امامیه منبعی موثق برای آموزه‌ها و معارف دینی و مذهبی است. ائمه اهل بیت (ع) در قالب دعا، سرمایه عظیمی از اعتقادات، اخلاقیات، معنویات و دستورات سلوکی فردی و اجتماعی را به یادگار گذاشته‌اند؛ از جمله دعاهای پرمعنی و عمیق و دقیق ائمه معصوم (ع)، دعای پرمحتوای «صبح» امیرالمؤمنین علی(ع)، مشهور به «مفتاح الفلاح و مصباح النّجاح» می‌باشد که منبع مهمّ و ارزشمندی از علوم نظری و عملی اسلامی است و در بردارنده مباحث و مطالب اصیل کلامی، فلسفی و عرفانی است که با تعبیرات لطیف و دقیقی مطرح گردیده تا راهنما و هدایتگر عقاید صحیح و بر حقّ اسلامی باشد و ریشه در وحی الهی دارد. در این کتاب تلاش شده است تا از طریق مطالعات اسنادی و کتابخانه‌ای، به توصیف و تحلیل و تفسیر جملات و فقرات دعای شریف صبح همت گماشته شود و کلیّات مسائل کلامی شامل: هستی‌شناسی، خداشناسی، انسان‌شناسی و معادشناسی، استخراج و استدلال و استنباط گردد. حاصل آنکه در بعضی از جملات دعای شریف مباحث و مطالب اعتقادی اسلامی با روش کلامی مطرح گردیده و هستی را هدفمند و منظم و دارای مبدأ معرفی کرده و خداوند یکتا را صاحب اسماء جمال و جلال دانسته و بعضی از آن اسماء حسنی را ذکر کرده است. به اصل نیاز به راهنما برای انسان و نیز برخی از ویژگی‌های انسان پرداخته و حیات پس از مرگ و حسابرسی و ثواب و عقاب را یادآور شده است. مباحث و مسائل کلامی مطرح شده در دعای صبح امام علی(ع) در حقیقت، تبیین و تفسیر اعتقادات قرآنی و نبوی است با تعابیر لطیف و دقیق.